

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

18 лютого 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 455/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів Комісії: Заріцької А.О. (доповідач), Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М.,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно судді Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Дмитра Івановича, відкриту за зверненням голови ГО «Люстраційна громадська рада Дніпропетровської області» Ульянової Т.В.,

встановила:

У травні 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшло звернення голови ГО «Люстраційна громадська рада Дніпропетровської області» Ульянової Т.В. щодо поведінки судді Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Д.І., яка може мати наслідком притягнення його до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених статтею 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Заявник повідомляє, що суддя Новік Д.І. під час здійснення правосуддя у справах № 179/168/14-ц, № 179/2582/13-ц, № 179/99/14-ц, № 179/2459/13-ц, 179/2460/13-ц, № 179/2461/13-ц істотно порушив норми процесуального права. Суддя Новік Д.І. приймав до провадження однотипні позовні заяви ОСОБА_1 до Заплавської сільської ради Магдалинівського району про визначення додаткового строку для прийняття спадщини, без реєстрації їх у канцелярії суду. Позовні вимоги ОСОБА_1 суддя Новік Д.І. задовольняв, і в результаті його дій земельні ділянки одиноких громадян, які не мали спадкоємців, переходили у приватну власність ОСОБА_1 та ПП «Хлібодар», керівником якого є ОСОБА_1, хоча за законом мали відійти у державну власність.

Також з подібними відомостями стосовно судді Новіка Д.І. до Комісії звернувся народний депутат України Немировський А.В., який, крім іншого, повідомив, що з цього приводу направлено звернення до Генеральної прокуратури України для вирішення питання щодо притягнення винних до відповідальності.

На думку заявників, суддя Новік Д.І. порушив присягу судді та має бути звільнений з посади.

Рішенням Комісії від 26 листопада 2015 року № 3531 /дп-15 стосовно судді Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Д.І. за зверненням голови ГО «Люстраційна громадська рада Дніпропетровської області» Ульянової Т.В. відкрито дисциплінарну справу.

У засідання Комісії з'явився суддя Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новік Д.І.

Заявники або їх представники в засідання не з'явилися, хоча були належним чином повідомлені про дату та місце засідання Комісії.

Неявка заявників не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи і тому справа розглядається за відсутності осіб, що не з'явилися в засідання.

Заслухавши доповідача, пояснення судді Новіка Д.І., дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія дійшла висновку про наявність підстав для припинення дисциплінарної справи у зв'язку із закінченням строку застосування дисциплінарного стягнення.

Комісією встановлено, що в провадженні судді Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Д.І. в грудні 2013 року та січні 2014 року перебували цивільні справи № 179/2459/13-ц (провадження 2/179/825/13), № 179/2461/13ц (провадження № 2/179/827/13), № 179/2460/13-ц (провадження № 2/179/826/13), № 179/2582/13-ц (провадження № 2/179/102/14), № 179/99/14-ц (провадження № 2/179/126/14), № 179/168/14-ц (провадження № 2/179/151/14) за позовами ОСОБА_1 до Заплавської сільської ради Магдалинівського району про визначення додаткового строку для прийняття спадщини.

Усі позови ОСОБА_1 було передано у провадження одного судді – Новіка Д.І., невідкладно розглянуто та задоволено вимоги позивача: встановлено ОСОБА_1 додатковий строк для прийняття спадщини терміном на 3 місяці з дня набрання рішеннями законної сили.

При цьому з наданих Комісії Магдалинівським районним судом копій цивільних справ та інших матеріалів дисциплінарного провадження вбачається, таке:

– у позовних заявах ОСОБА_1 зазначив, що був єдиним спадкоємцем за заповітами після смерті одиноких осіб, бажав прийняти спадщину, строк пропустив тому, що не знав про заповіти, перебував у тяжкому матеріальному стані, хворів, тривалий час відновлював Державні акти на землю та технічну документацію на неї;

– строк для прийняття ОСОБА_1 спадщини закінчувався у різні роки. Так, ОСОБА_2 померла у березні 2004 року, строк на прийняття спадщини закінчився у вересні 2004 року; ОСОБА_3 померла в серпні 2006 року, строк на прийняття спадщини закінчився у лютому 2007 року; ОСОБА_4 померла в квітні 2007 року, строк на прийняття спадщини закінчився у жовтні 2007 року; ОСОБА_5 померла у липні 2008 року, строк для прийняття спадщини закінчився в грудні 2008 року; ОСОБА_6 померла у вересні 2010 року, строк для прийняття спадщини закінчився в березні 2011 року;

ОСОБА_7 померла в жовтні 2011 року, відповідно ОСОБА_1 мав подати заяву для прийняття спадщини до квітня 2012 року;

– спадковим майном є земельні ділянки різних розмірів від 3,7 га до 5,84 га (загальною площею 26,32 га);

– у всіх справах позовні вимоги ОСОБА_1 заявлено до Заплавської сільської ради, як органу місцевого самоврядування відповідної територіальної громади;

– всі позови сільська рада, в особі сільського голови Талька М.І., визнала в повному обсязі, надавши до суду на підтвердження такої позиції листи за підписом сільського голови, виготовлені не на відповідних бланках без зазначення вихідного номеру, без відповідного штампуга, окремі з них без печатки сільської ради, з посиланням на неіснуючий позов (справи щодо спадкодавців ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_7);

– у матеріалах справ, копії яких надано в розпорядження Комісії, відсутні підтвердуючі документи про хворобу позивача ОСОБА_1, як поважну причину пропуску строку на прийняття спадщини щодо всіх спадкодавців, незважаючи на те, що строк для прийняття спадщини по окремих закінчився 6, 7, 9 років тому;

– у всіх справах прийняті аналогічні за змістом рішення. У кожному з них міститься однакове посилання суду на те, що позивач після смерті свого батька не знав про наявність заповіту, хоча справи стосувалися інших померлих осіб;

– рішення суду не оскаржувалися і набрали законної сили.

Відомості, наведені у зверненні заявників, щодо прийняття суддею Новіком Д.І. у провадження справ за позовами ОСОБА_1 без реєстрації у канцелярії суду підтвердження не знайшли.

В особистих поясненнях суддя Новік Д.І. зазначив, що доводи, викладені у зверненнях, стосовно його неправомірних дій під час розгляду вказаних цивільних справ, є безпідставними та необґрунтованими. Ним не визнавалося за ОСОБА_1 чи ПП «Хлібодар» права власності на земельні ділянки, а лише було визначено додатково строк для прийняття спадщини. Всі справи було зареєстровано в канцелярії суду, що підтверджено обліково-статистичними картками, роздрукованими з комп'ютерної програми «Д-3», що встановлена в Магдалинівському районному суді. Також всі рішення у вказаних справах судом внесено до Єдиного державного реєстру судових рішень. Матеріалами цивільних справ, копії яких надано до Комісії, для перевірки відомостей, викладених у зверненнях заявників, підтверджується, що ним не було вчинено дій, які відповідно до пункту 1 частини 1 статті 83 Закону могли бути підставою для дисциплінарної відповідальності.

Під час розгляду вказаних цивільних справ та ухвалення рішень про задоволення позову у період з 25 грудня 2013 року по 05 лютого 2014 року ним було враховано вимоги статей 31, 60, 61, 174 ЦПК України, Постанови Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року № 2 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції», які регулюють питання визнання позову

відповідачем (його представником) та постановлення в цьому разі судового рішення про задоволення позовних вимог, якщо визнання позову відповідачем не порушує права, свободи та інтереси інших осіб, а також положення статей 158, 169 ЦПК України щодо розгляду цивільних справ за відсутності осіб, які в них приймають, на підставі наданих ними клопотань про розгляд справи в їх відсутність.

Також суддя Новік Д.І. зауважив, що відповідно до висновку члена Комісії, на який є посилання у рішенні про відкриття дисциплінарної справи від 26 листопада 2015 року, підставами відкриття дисциплінарної справи є істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, що передбачено пунктом 1 частини 1 статті 83 Закону, та виразилося в неналежній оцінці доказів у справах щодо доведеності позивачем поважності причин пропуску строку для прийняття спадщини, з чим він не може погодитися, оскільки ці питання стосуються законності рішення суду, яке набрало законної сили. Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством.

Крім того, суддею Новіком Д.І. було звернуто увагу Комісії на те, що дії, які стали підставою для порушення Комісією дисциплінарної справи, були вчинені значно більше року, а згідно з частиною 4 статті 87 Закону дисциплінарне стягнення застосовується не пізніше шести місяців з дня відкриття Комісією провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці. У відпустках він перебував 96 календарних днів, тимчасово непрацездатним не був, тому на день розгляду дисциплінарної справи річний строк притягнення до дисциплінарної відповідальності, без урахування часу перебування у відпустках, закінчився.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Звернення щодо поведінки Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Д.І. стосується дій, вчинених суддею до набрання чинності Законом у новій редакції.

У зв'язку з наведеним в частині дисциплінарної відповідальності судді Новіка Д.І. застосовується Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначені у статті 83 Закону. Зокрема, такими підставами є істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, неналежне ставлення до службових обов'язків тощо.

Відповідно до частини першої статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Комісія не є органом правосуддя та не наділена повноваженнями встановлювати або оцінювати обставини справи, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу, а також перевіряти законність і обґрунтованість судових рішень.

Посилання у зверненнях на порушення суддею Новіком Д.І. при розгляді вказаних вище справ норм процесуального права Комісією перевірено відповідно до наданих їй повноважень і в межах визначених законом - без надання оцінки доказам та з'ясування законності ухвалених у справах рішень, які є чинними.

Разом з тим Комісією перевірено наявність ознак дисциплінарного проступку в діях судді при розгляді шести спадкових справ і встановлено неналежне ставлення судді Новіка Д.Ф. до виконання службових обов'язків, істотне порушення норм процесуального права.

Пояснення судді Новіка Д.І. про те, що підставою його відповідальності Комісія при відкритті дисциплінарної справи щодо нього вважала істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, які полягали у неналежній оцінці доказів у справах щодо доведеності позивачем поважності причин пропуску строку для прийняття спадщини, не ґрунтуються на матеріалах перевірки і суперечить висновкам Комісії, які стосуються ставлення судді до виконання своїх службових обов'язків, дотримання ним засад судочинства та гарантування справедливого розгляду справи в суді.

Статтею 1272 Цивільного кодексу України визначено, що позовом спадкоємця, який пропустив строк для прийняття спадщини з поважних причин, суд може визначити йому додатковий строк, достатній для подання заяви про прийняття спадщини.

Отже, вирішуючи такий спір, суд зобов'язаний перевірити причини пропуску строку, однак матеріали справ відповідних підтверджень не містять. У позовних заявах причини пропуску строку вказані з посиланням на тривале лікування позивача, при цьому позивач вказував, що ці обставини підтверджуються відповідними медичними довідками. Однак суд не звернув уваги, що такі довідки до позовних заяв не додавалися і в додатках до позовних заяв не значаться. Не підтверджено позивачем й інших причин пропуску строку. У всіх справах прийняті аналогічні за змістом рішення. У кожному з них міститься посилання суду на те, що позивач після смерті свого батька не знав про наявність заповіту. Суддя Новік Д.І. у засіданні Комісії не зміг пояснити походження такого доводу і вважав це помилкою.

Матеріали справ №179/2459/13-ц, №179/2460/13-ц, №179/2461/13-ц, № 179/99/14-ц містять листи за підписом сільського голови, у яких вказано про визнання позовів ОСОБА_4, ОСОБА_7, ОСОБА_6 ОСОБА_5 (померлих). Суд наведених обставин не уточнював і прийняв їх до уваги як належне підтвердження визнання відповідачем позову, незважаючи також на те, що вказані листи, крім зазначеного вище, не містять формальних ознак офіційного документа органу місцевого самоврядування відповідної територіальної громади (бланк органу, штамп, печатка, вихідні реєстраційні дані тощо).

Наявність вказаних вище обставин, що полягали у поспішному, без належної підготовки розгляді суддею шести однотипних цивільних справ за позовами однієї особи до одного і того ж відповідача про визначення додаткового строку для прийняття спадщини після смерті шести осіб, які

померли протягом 2004 - 2011 років, вказує на неналежний рівень виконання суддею своїх професійних обов'язків.

Аналіз обставин та фактів, встановлених під час проведення перевірки, свідчить про неналежне ставлення судді Новіка Д.І. до виконання своїх службових обов'язків при розгляді зазначених вище спадкових справ, що має наслідком істотне порушення норм процесуального права і свідчить про наявність у його діях ознак дисциплінарного проступку, передбаченого частиною 1 статті 83 Закону.

Разом з тим за правилами частини 4 статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне стягнення застосовується не пізніше шести місяців із дня відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Із матеріалів перевірки вбачається, що з часу вчинення суддею Новіком Д.І. зазначеного проступку, а саме завершення 05 лютого 2014 року розгляду справ за позовами ОСОБА_1, без урахування часу тимчасової непрацездатності та перебування судді у відпустці, минуло більше року, тому провадження у дисциплінарній справі має бути припинено у зв'язку із закінченням строку застосування дисциплінарного стягнення.

Керуючись статтями 92-97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції від 12 лютого 2015 року), статтями 83-89, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції від 07 липня 2010 року), Комісія у складі дисциплінарної палати

вирішила:

припинити провадження у дисциплінарній справі стосовно судді Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області Новіка Дмитра Івановича за зверненням голови ГО «Люстраційна громадська рада Дніпропетровської області» Ульянової Т.В. у зв'язку із закінченням строку застосування дисциплінарного стягнення.

Про прийняте рішення повідомити заінтересованих осіб.

Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому процесуальним законом.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени палати:

П.С. Луцюк

М.А. Макаруч

С.М. Прилипко